

**YANGI AVLOD DARSЛИKLARI ASOSIDA BOSHLANG'ICH SINF
O'QITUVCHILARINING INFORMATIKA VA AXBOROT
TEXNOLOGIYALARI FANIDAN BILIM VA MAHORATINI OSHIRISH**

Andijon davlat pedagogika instituti Matematika

va informatika kafedrasi stajyor-o'qituvchisi

Abduvaliyev Akmaljon

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich sinf o'qituvchilarining informatika va axborot texnologiyalari (IT) bo'yicha bilim va malakalarini oshirishning ahamiyati, yangi avlod darsliklarining o'rnini va ularning ta'lim jarayoniga tatbiq etish yo'llari yoritiladi. Shuningdek, zamonaviy ta'lim talablariga mos ravishda IT bilimlarini rivojlantirish strategiyalari va metodlari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich sinf, informatika, axborot texnologiyalari, yangi avlod darsliklari, ta'lim sifati, o'qituvchi malakasi.

Annotation: This article will cover the importance of improving the knowledge and skills of primary school teachers in Informatics and information technology (it), the role of new generation textbooks and their ways of application to the educational process. Strategies and techniques for the development of IT knowledge are also analyzed in accordance with the requirements of modern education.

Keywords: primary class, informatics, information technology, new generation textbooks, quality of education, teacher qualification.

Аннотация: В данной статье освещается важность повышения знаний и квалификации учителей начальных классов по информатике и информационным технологиям (ИТ), роль учебников нового поколения и пути их внедрения в образовательный процесс. Также будут проанализированы стратегии и методы

развития ИТ-знаний в соответствии с современными образовательными требованиями.

Ключевые слова: начальная школа, информатика, информационные технологии, учебники нового поколения, качество образования, квалификация учителя.

Kirish

Axborot texnologiyalari jadal rivojlanayotgan hozirgi davrda boshlang'ich sinf o'qituvchilarining IT bo'yicha bilim va mahoratini oshirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Yangi avlod darsliklarining ta'lim tizimiga joriy etilishi o'qituvchilardan zamonaviy pedagogik yondashuvlarni egallashni talab etmoqda. Zamonaviy darsliklar faqat nazariy bilim berish bilan cheklanmay, balki o'qituvchilarga amaliy mashg'ulotlarni tashkil qilish imkoniyatini ham yaratadi. Shuningdek, o'quv jarayonida raqamli resurslardan foydalanish o'qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Yangi avlod darsliklari ta'lim jarayoniga yangicha yondashuvni olib kelmoqda. Ushbu darsliklar quyidagi afzalliklarga ega: **Interfaollik va amaliy mashg'ulotlar** – An'anaviy darsliklardan farqli ravishda, yangi avlod darsliklari interfaol yondashuvga asoslangan bo'lib, o'quvchilarni mustaqil izlanish va tajriba asosida o'rganishga rag'batlantiradi. **Multimedia va raqamli resurslar bilan integratsiya** – Elektron darsliklar va onlayn platformalar yordamida o'quvchilar mustaqil o'qish va mashqlar bajarish imkoniyatiga ega bo'ladilar. **O'quvchilarning qiziqishini oshirish** – Yangi avlod darsliklarida mavzular real hayotga bog'langan holda bayon qilinadi, bu esa o'quvchilarning fanga bo'lgan qiziqishini oshiradi. **Differensial yondashuv** – Har bir o'quvchining individual o'zlashtirish darajasiga mos tarzda bilim olish imkoniyatini yaratadi. **O'qituvchilarning kasbiy rivojlanishiga yordam berish** – Darsliklar zamonaviy metodik tavsiyalar va IT ko'nikmalarini rivojlantirish bo'yicha maxsus bo'limlarga ega bo'lib, o'qituvchilarga yangicha dars berish usullarini o'zlashtirishda yordam beradi.

Yangi avlod darsliklari o'qituvchilarga an'anaviy usullardan voz kechib, innovatsion yondashuvlarni qo'llashga yordam beradi. Natijada ta'lim sifati oshib, o'quvchilarning texnologiyalar bo'yicha bilim va ko'nikmalari yuqori darajaga chiqadi. Boshlang'ich sinf o'qituvchilari uchun quyidagi metodlar samarali bo'lishi mumkin:

Onlayn va oflayn kurslar – Raqamli platformalar orqali masofaviy ta'lim olish. Coursera, Udemy va Khan Academy kabi platformalar orqali o'qituvchilar o'z bilimlarini mustaqil ravishda oshirishlari mumkin.

Seminar va treninglar – O'qituvchilar uchun maxsus malaka oshirish dasturlarini tashkil qilish. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi tomonidan muntazam ravishda tashkil etilayotgan seminar va amaliy treninglarda ishtirok etish o'qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirishga xizmat qiladi.

Tajriba almashish – Tajribali o'qituvchilarning ilg'or usullari bilan tanishish va ulardan o'rganish. Hududiy o'quv seminarlarida ishtirok etish va turli ta'lim muassasalari o'rtasida tajriba almashish jarayonlarini yo'lga qo'yish samarali natija beradi.

Ilmiy-uslubiy adabiyotlarni o'rganish – Yangi avlod darsliklarining metodik qo'llanmalari va boshqa pedagogik manbalardan foydalanish. Elektron darsliklar va innovatsion o'quv materiallari bilan tanishish orqali o'qituvchilar o'z darslarini zamonaviy standartlarga moslashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Amaliy mashg'ulotlar va laboratoriya ishlarini joriy etish – Informatika fanini o'qitishda nazariy bilimlar bilan bir qatorda amaliy mashg'ulotlarga ham katta e'tibor qaratish zarur. Shuning uchun, o'qituvchilar uchun maxsus IT laboratoriyalarini tashkil etish va tajriba asosida o'qitish samaradorlikni oshiradi.

Hozirgi va yangi avlod darsliklarining taqqoslanishi		
Xususiyatlar	Hozirgi avlod darsliklari	Yangi avlod darsliklari
O'quv jarayoni	Asosan nazariy bilimlarga asoslangan	Interfaol va amaliy mashg'ulotlarga yo'naltirilgan

O'quv materiallari	Oddiy matn va grafik tasvirlar bilan cheklangan	Multimedia resurslar va interaktiv mashqlar bilan boyitilgan
O'quvchilarning roli	O'qituvchi asosiy axborot manbai hisoblanadi	O'quvchilar mustaqil izlanish va interaktiv o'rganishga undaladi
O'qituvchining roli	An'anaviy ma'ruzachi sifatida faoliyat yuritadi	Yo'naltiruvchi, maslahat beruvchi va innovator sifatida qatnashadi
Axborot texnologiyalaridan foydalanish	Cheklangan, asosan an'anaviy usullar ustuvor	Raqamli texnologiyalar, elektron darsliklar va onlayn resurslar keng joriy etilgan
Moslashuvchanlik	Fikrlash jarayonini rivojlantirishga kam e'tibor qaratiladi	O'quvchilarning individual qobiliyatlariga moslashgan yondashuvlar mavjud
Baholash tizimi	An'anaviy test va yozma nazoratga asoslangan	Interfaol baholash, loyiha va topshiriqlar orqali baholash

Xulosa

Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining informatika va axborot texnologiyalari bo'yicha bilim va mahoratini oshirish bugungi ta'lim tizimining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Yangi avlod darsliklari esa bu jarayonda muhim rol o'ynaydi. O'qituvchilarni zamonaviy pedagogik yondashuvlarga yo'naltirish va ularning IT ko'nikmalarini oshirish natijasida ta'lim sifati sezilarli darajada yaxshilanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi materiallari
2. Zamonaviy pedagogika va innovatsion ta'lim texnologiyalari bo'yicha ilmiy maqolalar
3. Elektron darsliklar va metodik qo'llanmalar
4. Coursera, Udemy, Khan Academy onlayn ta'lim platformalari